

Verslag van de lezing gegeven door de Heer Harry de Raad op woensdagavond 13 maart 2019 in de Schuilkerk van het Stedelijk Museum.

Er waren deze avond zo'n 45 toehoorders afgekomen op deze lezing. Het door Harry vertelde verhaal is bedoeld als voorbereiding op de excursie die we 13 april gaan maken naar Alkmaar.

De belangrijkste hoofdpersoon in het beleg van Alkmaar is eigenlijk *Koning Philips II* van Spanje. Hij regeerde zijn wereldrijk vanuit Madrid; hij was zeer gelovig en regeerde centralistisch; kon absoluut niet delegeren.

De nieuwlichterij van Luther en Calvijn deed hem echt pijn en zijn hele regeerperiode zette hij zich in voor die ene Moederkerk.

Portret van Philips II geschilderd door *Sofonisba Anguissola*.

Philips kreeg een gedegen opleiding en werd begeleid door *Francisco de los Cobos* en door de *Hertog van Alba*.

Francisco de los Cobos

***Hertog van Alba*.**

Philips was een heel bedachtzaam man. Zijn bijnaam was niet voor niets *El Prudente*. Hij nam met enorme traagheid zijn besluiten.

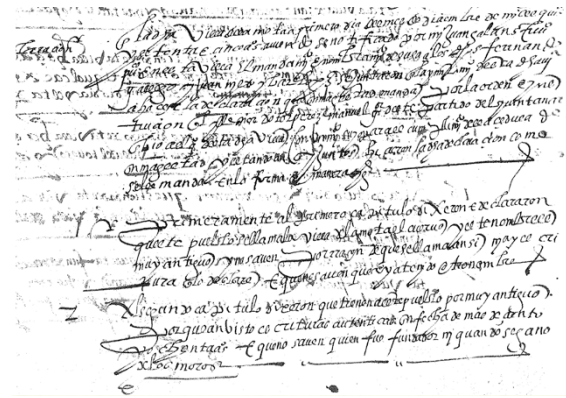
Binnen Europa had Philips een voortreffelijk werkend postsysteem. De Italiaanse firma *Thurn en Taxis* organiseerde een koeriersdienst tussen Madrid en Brussel via Frankrijk en tussen Milaan en Brussel. Er waren een groot aantal stations om paarden te verwisselen.

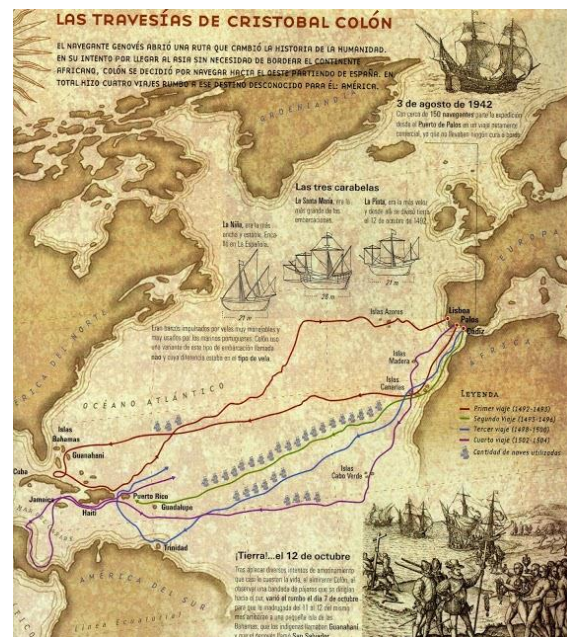
Franz von Taxis.

De koninklijke kosmograaf en chroniqueur *Juan Lopez de Velasco* verzamelde de gegevens over informatie over geografie, geschiedenis, economie en bevolking verkregen uit de in 1570 gehouden Enquetes onder de naam *Relaciones topograficas*. En deze gegevens werden door

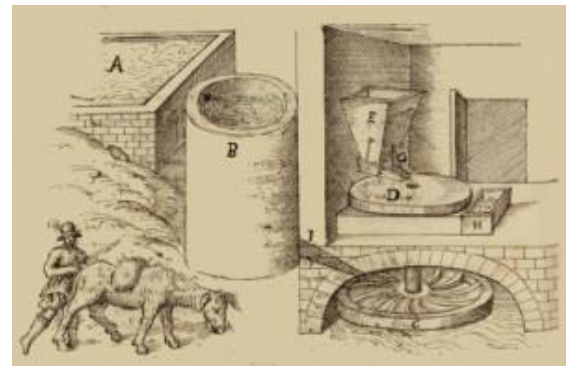
Philips gebruikt in zijn regeringsbeleid.

Relaciones topograficas.

Kronieken van Juan Lopez de Velasco.

Molino cubo

Juan Lopez de Velasco.

In 1566 breekt verspreid over de Nederlanden de *Beeldenstorm* uit en daarmee gingen deze landen volgens Philips de verkeerde kant uit. Om de opstand te onderdrukken stuurde Philips de houwdegen *Fernando Alvarez de Toledo*, die met een strenge aanpak dacht de Nederlanden weer in het gareel te krijgen. Een van de instellingen die veel kwaad bloed zetten was de zogenaamde *Bloedraad*.

Afbeelding van de Beeldenstorm.

Deze Raad van Beroerten veroordeelde tussen de 6000 en 8000 protestanten en ongeveer

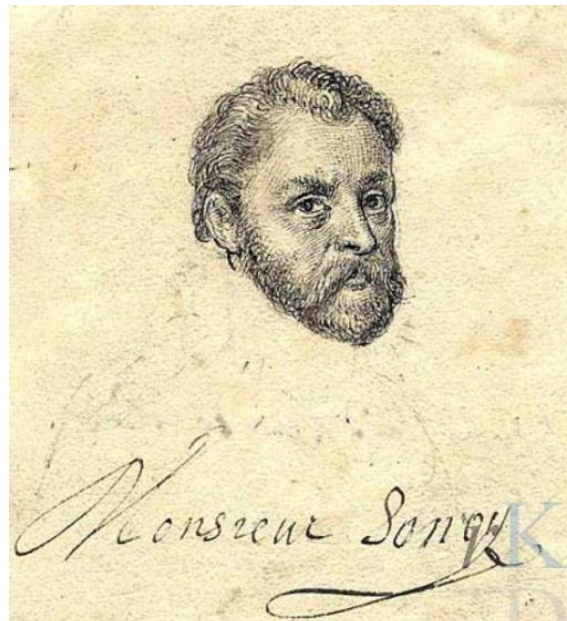
1100 daarvan werden ter dood veroordeeld; hoeveel daarvan werkelijk werden om het leven gebracht is niet precies bekend.

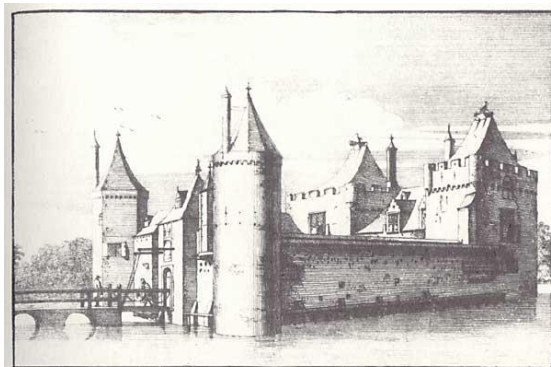
Alva zit de Bloedraad voor.

Alva had zijn zoon *Don Frederik* meegenomen naar de Nederlanden, zodat deze zich goed kon voorbereiden op zijn latere loopbaan. In 1571 was er een Spaans Garnizoen in Alkmaar aanwezig.

Willem van Oranje had in dit gebied, het huidige Noord Holland een zetbaas *Diederik Sonoy*.

Diederik Sonoy.

Het kasteel te Schagen waar Sonoy nadat hij uit Alkmaar was vertrokken, zijn hoofdkwartier vestigde.

Deze Diederik Sonoy wordt in 1527 in Kalkar in het hertogdom Kleef geboren. In 1566 tekent hij het Verbond van de Edelen en in 1567 weigert hij de eed van trouw aan de Koning van Spanje af te leggen. *Willem van Oranje* benoemt hem in 1572 tot Gouverneur van Noord-Holland. 12 Juli 1572 laat Sonoy vijf Minderbroeders uit Alkmaar ophangen als wraak voor de wandaden van de Spaanse

troepen in o.a. Naarden en Zutphen.

Bloedbad door Spaanse troepen in Naarden.

Nog een prent met dit Naardense bloedbad.

De vijf Minderbroeders waren *Daniël van Arendonk, Cornelis van Diest, Johannes van Naarden, Lodewijk Voets en Hadrianus van Gouda*. Het wrede optreden van de troepen van Sonoy op het platteland wekte de woede op van een aantal burgemeesters w.o. *Jan van Berkhout* van Hoorn.

***Hendrik van Brederode* wandelt hier de geschiedenis binnen. Hij is namelijk Heer van Bergen en hij staat bekend als de eerste *Bedijker*. Met behulp van**